

ERDELYI MAGYARÁG

Felelős szerkesztő:
Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.

Ára 1 lej

V. évfolyam 36 sz.

1936 február 6

Csütörtök

Nem biztosítják a nagyhatalmak Ausztria függetlenségét?

Egy baloldali francia lap szerint egyedül Franciaország hajlandó jótállást vállalni az osztrák függetlenséget biztosító egyezményt. Carol király Öfelsége Starhemberg herceggel tárgyalt

Páris, február 4.

A francia fővárosban szakadatlanul folynak az államfők és diplomaták tanácskozásai Európa békéjének megőrzésére és biztosítására vonatkozólag. Most már kétségtelenül megállapítható hogy a Párisban tanácskozó államfők és politikusok maguk is belátták, hogy a háborus veszedelem elsősorban Németország felől fenyeget, a biztonságot tehát úgy kell megszervezni, hogy az Németország ellen irányuljon.

Az „Oeuvre” című lap szerint a három kisantant állam a közöttük fennálló kölcsönös segélynyújtási egyezményt Ausztriára is kiterjesztené. Lehetséges, hogy ezekhez az egyezményekhez Franciaország, majd később Anglia is hozzájárul. Ami Olaszország szerepét illeti, igen fontos volna tudni Mussolini álláspontját e kérdésben, bár az olaszárírat bevezetésének kilátásai Olaszországot olyan álláspontra kényszerítik, amely nem kedvező az európai biztonság rendszerére nézve. Ezért a párisi tanácskozások odairányulnak hogy a Németországot elszigetelő gyűrűbe inkább Oroszországot vonják be.

Az „Ami du Peuple” című lap szintén azt írja hogy a biztonsági gyűrű Németország körül fonódik. A lap pártállásának megfelelően támadja ezt a tervet.

A francia sajtó egyébként továbbra is nagy érdeklődést tanúsít Carol király Öfelsége párisi tartózkodásának és tanácskozásainak. A francia külügyminiszter háromnegyedórás tanácskozást folytatott az uralkodóval és e tárgyalásokon tökéletesen megnyilatkozott a Franciaország és Románia közötti egyetértés.

A párisi tárgyalásokban Litvinov is részt vesz ami annak bizonyítéka, hogy az együttes biztonsági rendszerbe Oroszországnak is jelentős szerep jut.

Nagy feltűnést keltett a hétfői napon hogy Starhemberg herceg osztrák alkancellár kihallgatáson jelent meg Carol királynál. Az alkancellár a mai napon Flandin francia külügyminiszterrel tárgyalt.

Kánya Kálmán magyar külügyminiszter, aki vasárnap Londonból jött Párisba érkezett, hétfő este elhagyta a francia fővárost és visszatért Budapestre. Kánya egyetlen francia politikussal sem folytatott megbeszéléseket.

A „Paris Soir” a hétfői tárgyalásokkal foglalkozva azt írja hogy a Szovjet jótál-

lását a dunai egyezményt illetőleg maga Litvinov utasította el, aki tökéletesen elégedőnek tartja a népszövetségi alapokmány 16. cikkelyének alkalmazását, ami az egyetemes biztonságról szól.

A lapok szerint Franciaország és szövetségesei most azon fáradoznak, hogy a kölcsönös segélynyújtási egyezményeket szélesebb alapokra fektessék. A francia-szovjet egyezmény ratifikálása előmozdítja a román-szovjet egyezmény megkötését is és ezzel természetessé válik a kapcsolatok az egyes kölcsönös segélynyújtási egyezmények között.

Párisi féléhivatalos körökben utálnak arra, hogy a most folyó megbeszélések fontossága rendkívül nagy, mégsem lehet rögtön, kézzelfogható eredményeket várni tőlük. Annyi bizonyos, hogy e tárgyalásokon Európa sorsa dől el.

Tegnap Párisba érkezett Boris bolgár király is aki máris számos megbeszélést folytatott, ezekről azonban nem adtak ki

jelentést. Kétségtelen, hogy a tárgyalásokon Bulgáriának a kisantanthoz való közelségéről volt szó.

Allandóan szőnyegen forog Párisban a Habsburg kérdés ügye is. A kérdést Starhemberg ma Flandinnal történő megbeszélése során részletesen megvilágítja és arra számítanak, hogy az alkancellár hajlandó lesz ez ügyben a kisantant részére megnyugtató kijelentéseket tenni.

Nagy érdeklődéssel várják Hodzsa cseh külügyminiszter közeli érkezését Párisban. — Hodzsa párisi megbeszélései után hír szerint Belgrádba is ellátogat.

Az Oeuvre című baloldali francia lap szerint a nagyhatalmak nem hajlandók különleges jótállást vállalni az osztrák függetlenségért és ezért valószínűleg el is ejtik az erre vonatkozó egyezménytervezetet.

A lap hozzáteszi még, hogy az egyezményt egyedül Franciaország lett volna hajlandó jótállásával biztosítani.

Az olasz közvélemény szerint

Még elkerülhető az európai háború, de a népszövetségi eszme tulzói egyre jobban felidéznek ennek rémét

Róma, február 4.

Mussolini fogadta két amerikai lapnak a harctéréről visszatért tudósítóját, akik előtt kijelentette, hogy sem a rossz időjárás beállta, sem a szankciók kiterjesztése nem akadályozza meg őt az abesszinia hadjárat folytatásában. Az olasz csapatok a múlt évben is kibírták az esős évszakot a gyarmatokon, az idén is ki fogják bírni — mondotta a Duce. Az élelmiszer- és olajellátással kapcsolatban pedig nem lesz semmi baj.

Az olasz kormány különben műszaki bizottságot küldött ki, amely azt a kérdést tanulmányozza hogyan lehetne a kőolajat belföldön gyártott más folyékony gyújtóanyaggal helyettesíteni.

Az olasz sajtó és közvélemény teljesen nyugodtan ítéli meg a kőolajárílat küszöbön álló bevezetését — így szól a római jelentés. Róma még mindig bizik a háború elkerülésének lehetőségében, de minden felelősséget elhárít magától, ha a népszövetségi eszme tulzói felidéznek a veszedelmet a kőolajárílat kimondásával.

Az abesszin főhadiszállásra érkezett jelentések szerint az északi fronton az abesszinok több sikert értek el. Makallé és Adua között sikerült áttörniök az olasz vonalat és válságos helyzetbe kergették a Makalléban állomásozó olasz helyőrséget.

Más jelentés arról számol be, hogy a déli olasz offenzíva sikere következtében az abesszinok ki akarják üríteni Addis Abebát.

A második nagy tombola 11. száma

Kik nyertek a tombolán?

A harmadik 100 nyerőszám

A közölt 200 nyerőszám tulajdonosai közül már többen jelentkeztek és átvették nyereményeiket. Ezúttal közöljük a harmadik 100 nyerőszámot. Nyertek a következők:

Női télikabátot nyert: 799 6225.
Férfi télikabátot nyert: 5169.
Cipőt nyert: 1847 5638 2394 1693.
Női ruhaanyagot nyert: 6500 5608 1793, 4246.
Likőrszervizt nyert: 7559 3161 5414 5452 301.
Boros szervizt nyert: 7690 4872 724 307 5182.
Pullovert nyert: 5692 6138 6304 3267 5597 821.
Két darab Schicht szappan 2 fogpaszta, fogkefe garnitúrát nyert: 4620, 4605, 7382 4450 4110 6118 3789.
Két pár női harisnyát nyert: 427 6070 7698.
Két pár férfi zoknit nyert: 3392 2061 2557 4971.
Férfisapkát nyert: 6333 4528 6488, 6302.
3x kanál-villát nyert: 4903 243 6737 4739 2739.

6 drb. divatszsebkendőt nyert: 6504, 1588.
Cigaretta-tárcát nyert: 4726 3296 2133 905 707.
5. kg. lisztet nyert: 5821 7431 6779.
Töltőtoll, csavarosíron garnitúrát nyert 4755 7107 921.
Férfikeztyűt nyert: 4292, 2462, 5826, 5801.
Ruhakefét nyert: 2847 4111 1315.
Női keztyűt nyert: 6769 4131 727 6551.
Köni-pudert nyert: 3931 4565 3488 7802 5402 7388 5916 3829.
Két drb. dívatnyakkendőt nyert: 4946 2546 512 4822.
Zománczott kenyérkosarat nyert: 4541, 6340.
Diódarálót nyert: 5122 5961.
Tortaformát nyert: 4622 7866 6137, 6564.
Pajacsintasütőt nyert: 7924, 6111 7550.
Burognyapaszirozót nyert: 3895 2075, 4245.
A fenti számok tulajdonosai küldjék be igazolványaikat az ottani bizományos útján helybeliek adják be a kiadóhivatalnak.

Egyesül a francia szocialista és kommunista párt

Páris február 4.
Tegnap tartotta meg kongresszusát a francia szocialista párt a Páris melletti Boulogne sur Seine községben. Az ülésen a párt vezére, Leon Blum számolt be a szocialisták és kommunisták egyesülésének lehetőségeiről és az ezt tanulmányozó bizottság munkálatairól. Blum ez alkalommal azt a meggyőződését fejezte ki hogy a szélsőjobboldali pártok között az

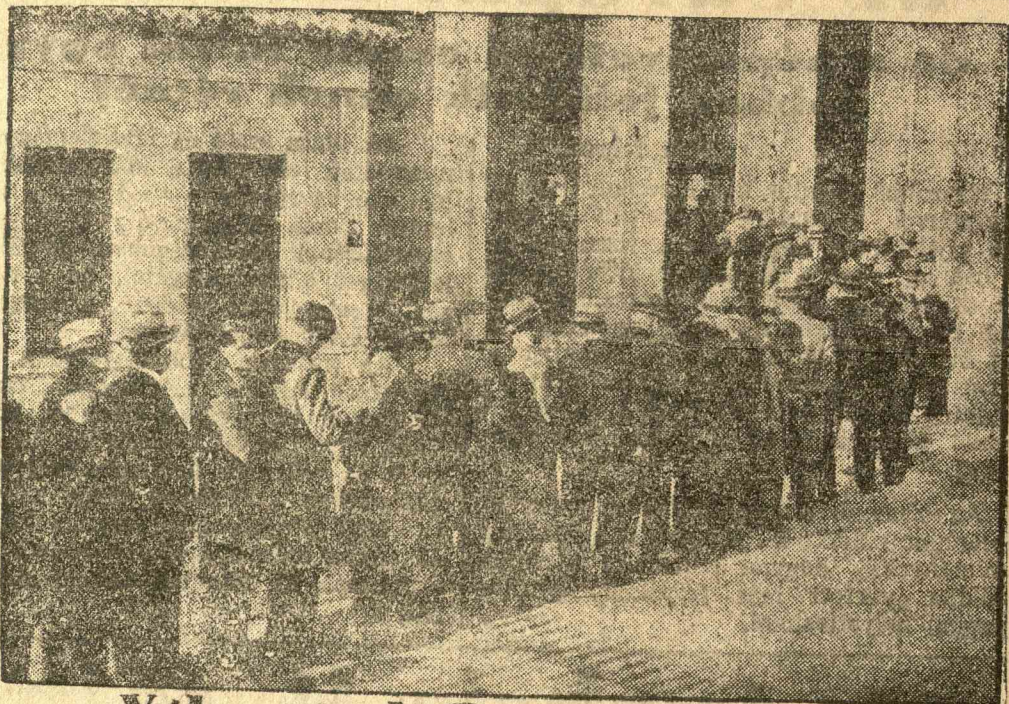
egyesülés rövidesen létrejön.
A közelgő választásokkal kapcsolatban a párt csaknem egyhangúlag magáévá tette azt a javaslatot hogy az első szavazásnál minden körzetben állítsanak jelölteket de a második szavazásnál a szocialista jelöltek átadják helyüket egy másik proletárpárt vagy olyan párt legjobb helyzetben lévő jelöltjének amely magáévá tette a népfront programját.

Óriási tűzvész Botosaniban

Több ház pusztult el a lángok között: kétmillió a kár

Botosani február 4.
Botosaniban borzalmas tűzvész pusztított az elmúlt éjjel. Eddig még ismeretlen okból kigyulladt Nuhim Marjovics mészakára. Innen a tűz veszedelmes gyorsasággal elterjedt úgy, hogy mire a tűzoltók kiértek, már több ház állott lángokban. A tűz

azonban a tűzoltók közbelépése ellenére is katasztrofális méreteket öltött, úgy hogy katonaságot vezényeltek ki a tűz oltására. Kevéssel később a másik utcában is két ház gyulladt ki.
A kár már eddig is két millió lejt tesz ki.

Választások Görögországban

Az athéni egyetem előtt sorban állnak a választópolgárok.

Kivágandó és összegyűjtendő

11

Igazoló szelvény.

Aki 30 szelvényt összegyűjt, az résztvehet az új februári tombolán

Január 27 - február 26

Milyen hátralékok fizethetők adóbonnal?

Bucuresti, február 4.

A pénzügyminisztérium a felmerült hiressztelésekkel szemben a következőket közli az érdekeltekkel: Az 1932. év előtti adóhátralék 85 százaléka adóbonnal fizethető. Saját bonnal fizethető az 1934. április 1-ig felmerült adóhátralék, ha az illető miniszteri hozzájárulást szerez az eképpen törté. nő fizetéshez.

Ilyen bont és t cedálni nem lehet. Fizetni lehet a m utalt kincstári követeléssel, ha az előzetesen kéri a minisztériumot hogy e célra akarja felhasználni az utalványt. Az ilyen utalások ugyancsak miniszteri hozzájárulással cedálhatók is az 1934. április 1. előtt felmerült adóhátralékok kiegyenlítésére. Nem lehet adóhátralékot fizetni sem régit, sem újat a 3 százalékos, második kibocsátású kölcsönkötvénnyel amelynek hivatalos címe: titl. de consolidare.

— Szenzációs jelmezek a Staruinta-Török vés bálon.

Megsértette Lengyel országot a német gazdasági diktátor

Berlin, február 4.

Dr. Schacht német gazdasági miniszter január 28-án Beuthenben beszédet mondott, amelyben Lengyelország olyan kijelentéseket tett, ami miatt a lengyel kormány utasította berlini követét, Lipskit, hogy jelentse be tiltakozását a német kormányfőnek.

Lipski követ most megjelent a német külügyminisztériumban, ahol benyújtotta a lengyel kormány tiltakozó jegyzékét. A közvélemény érdeklődve várja, hogy mi lesz ennek a diplomáciai lépésnek az eredménye.

— Mindenki ott lesz a Staruinta-Török vés jelmezes bálján a Katholikus Körben.

Új hid épül Satu-Maren

Satu Mare, február 4.

A város jelenlegi vezetőségének már régen megvolt a terve, hogy a Szamoson egy új hidat építenek. Most ezt a tervet át is vizsgálták és az interimárbizottság el is fogadta. A terveket felterjesztették a legfelsőbb technikai hivatalhoz aprobálás végett. Az új hid 8 millióba fog kerülni és 32 méterre lesz a jelenlegi hidtól.

A jelenlegi hid azonban olyan rossz karban van, hogy a lakosságnak az a véleménye, hogy nem kell új hid, hanem a régit javíttassák meg. Ugyanis az a helyzet áll fenn, hogy az útnak csak az egyik végén vannak házak, míg a Szamosnak a másik oldalán csak cigányvaskók vannak.

A lakosság egyrésze elhatározta, hogy ez ellen az újabb teher ellen tiltakozni fog és memorandumot terjeszt elő, amelyben kérni fogja, hogy az új hid megépítésének tervét vessék el.

— Száz tagu rendezőgárda a Staruinta-Török jelmezes bálján a Katholikus Körben

2. oldal "ERDELYI MAGYARSÁG" 1936 február 4.

Nem tudom, ámbár már sokszor fagaltam miatta. Csak abból gondolom, hogy nem lehetett szerelmes a feleségébe, mert még az eljegyzés előtt egy perccel eszé ágában sem volt feleségül venni a Sönderheim leányt.

Clarisse nem akarta tovább firtatni a kérdést, mert félt, hogy a fiatal festő gyanút fog. Azt persze nem sejtette, hogy a festő máris sok mindent kitalált a taorminai kép és a hercegnő közötti csodálatos hasonlatosságból és biztosra vette, hogy a csodálatos kép eredetije csakis Clarisse hercegnő lehet.

Nagyon érdekelt ennek a festőnek a sorsa, — mondta Clarisse a bucsuzáskor — mert bár csak egyetlen képét láttam, de ez az egy is megkapott és sokat vártam alkotójának tehetségétől. Őszintén megdöbbsz, hogy ilyen szomorú híreket kell hallanom. Nagyon kérem, ha valamit tud róla, értesítsen! És — tette hozzá némly habozás után — ha valamiben segítségére lehetek a barátja megmentése érdekében — készségesen a rendelkezésére állok.

A festő most már eleget tudott. Mindent megígért és magában elhatározta, hogy alkalomadtán fel is használja titkát Sven érdekében, akit őszintén becsült és szeretett.

TIZENNYOLCADIK FEJEZET

A festő korábban váltotta be ígéretét, mint ahogyan egyikük is gondolta volna. Néhány nappal a beszélgetés után a késő délutáni órákban megjelent a palotában és izgatottan a hercegnő iránt érdeklődött.

Clarisse azonnal fogadta és a fiatalember szakgatott szavaiból irtózáttal ismerte meg Sven tragédiáját.

Már régóta süttögték a városban, hogy Sven Berglund fiatal felesége az utóbbi időben egészen nyíltan fogadja ifjúkori udvariója közeledését. Mindenki tudta, hogy a fiatal tiszt mindennapos vendég Berglundék házában. Aznap délután Sven szokatlan időben ment haza és szokása ellenére felesége szobájába nyitott. Ott találta a fiatal tisztet igen bizalmas együttlétben a feleségével.

A két férfi között szóváltás támadt, majd duakodni kezdtek és a duakodás hevében a fiatal tiszt lelötte Svont, akit életveszélyes sebével egy szanatóriumba szállítottak. Beíj néni van mellette.

Clarisse megdöbbsz izgalommal hallgatta végig a fiatal festő elbeszélését.

A szeme csillogott, egész testében remegett és rémülten kiáltott fel:

— Azt mondta, hogy életveszélyes a sebe?

— A szanatóriumban így állapították meg!

— Oh, Istenem!

Pillanatig gondolkodott, majd újra a festőhöz fordult:

— Kérem, nagyon kérem, Mühlheim ur, jöjjön velem. Látni akarom, ott akarok lenni mellette...

Clarisse most már azzal sem törődött, ha a fiatal festő megtudja az érzelmeit, nem bánt semmit, csak ott akart lenni mellette Sven mellett, akit egyszer már elvesztett, s akit most talán — másodszor is örökre elveszt!

Es percek múlva már robogott velük az autó.

Végre megérkeztek.

A szanatórium tompa csendje és a terjedő orvosságzag leirhatatlan szorongással töltötte el Clarisse lelkét.

(Folytatjuk.)

Február 13-án tárgyalják az érmelléki református lelkészek fegyelmi ügyét

Sacueni, február 4.

Annak idején megírtuk hogy az érmelléki református lelkészválasztás ügyével kapcsolatban tíz lelkész és öt világi tag ellen fegyelmi eljárás indult. A tárgyalást a carei esperesi hivatalban január 28-ra tűzték ki, azonban a vádlottak közül csak öt jelentek meg, míg a delegált tanácsbírók közül egyetlen egy sem s így a fegyelmi tárgyalást el kellett halasztani. Az újabb terminus február 13. Azonban arra törkészenek, hogy a lelki béke kedvéért egy permegszüntető határozatot hozzanak.

A nagy temetés után

Edward király átszervezi az angol udvartartást

Előkészületek a jövő évi koronázásra

London, február 4.

Angol udvari körökben úgy tudják, — hogy VIII. Eduárd király rövidesen átszervezi udvartartását, tekintettel a jövő évi koronázás súlyos feladataira. Cromer gróf aki 14 év óta megszokott nélkül látta el az udvarmesteri méltóságot, betegeskedése miatt visszavonul s nincs kizárva, hogy az ugyancsak betegeskedő lord Shattestury főudvarnagyt is felmentik állásától. Mary

királynő egyelőre átvette a Buckingham palota urnójeének szerepét és minden idejét a királyi udvartartás teendőinek szenteli. Legtöbb munkát a rengeteg részvétlávrat és levél elintézése ad amit Mary királynő személyesen irányít. Két hét múlva a királyné Sandringhambba vonul vissza ahol 3 hónapig marad hogy kipihenje az utóbbi hetek fáradságait.

Felesége szemeláttára a Dunába ugrott egy munkanélküli

Kimentették az öngyilkost, aki idegrohamában követte el tettét

Budapest február 4.

Tegnap este egy házaspár igyekezett át a Ferenc József hidon Budára. A férfi és a nő egymásba karolva ment egy darabig amikor azonban a hid közepére értek, a férfi hirtelen kiszakította magát felesége karjaiból, előreszaladt, ledobta magát a télikabátot, majd átvette magát a hid korlátján.

Az életunt ember felesége kétségbeesetten kiáltozott segítségért és a dunai mentő

tőrség legénysége is észrevette az öngyilkosságot.

Reflektoros motorcsónakokkal a halál-raszánt férfi segítségére siettek és sikerült rövidesen elérni a hullámok között vergődő embert. Beemelték a csónakba s a partra vitték. Megállapították, hogy Gondar Ferenc 37 éves állásnélküli péksegéd volt a Duna öngyilkosa idegrohamában követte el tettét.

A mentők a Rókus kórházba szállították.

Királyok a londoni temetési menetben

1. sor balról jobbra: Carol király öfelsége, Christian dán király, Lebrun köztársasági elnök. — 2. sor balról jobbra: Lipót belga király és Boris bolgár király. 3. sor balról jobbra: Umberto olasz trónörökös, Pál jugoszláv régensherceg és Gusztáv Adolf svéd trónörökös.

Meghalt Ivan cluji görög keleti püspök

Cluj, február 4.
A görög keleti egyházat ismét súlyos veszteség érte. Alig két hete távozott el az éltk sorából Ciorogariu Roman oradeai püspök és hétfőn hajnalban követte őt Ivan Nicolae cluji görögkeleti püspök is.

Az ősz egyházfő már hosszabb ideje vesebajban szenvedett és 81 éves korában váltotta meg szenvedéseitől a halál. Betegsége ellenére is szívósan tűrte a szenvedéseket de amikor szívgyengeség lépett fel, szervezete felmondta a szolgálatot. Ő maga is tudta hogy menthetetlen és sorába beletörődve várta a halált.

Ivan püspök 1855 május 17-én született a Cibámegyei Aciliu községben. Elemi iskoláit ugyanott végezte, majd Sibiuba ment, ahol középiskolát, később teológiai szemináriumi éveit töltötte le. 1877-ben Sebesta község tanítójává nevezték ki. 1881-ben lett diakonus 1884-ben az aluli állami fegyverháza lelkésze és az ottani Bethlen kollégium tanítója.

Az ő kezdeményezésére létesítették 1919-ben a cluji görög keleti püspökséget és 1921-ben a püspökség élére választották ahol haláláig működött.

Ivan Nicolae különösen a háború előtt tevékeny részt vett a politikai és gazdasági életben is.

Ujabb feltételekhez kötik a trafikengedélyek kiadását

Oradea február 4.
Bucurestiből érkezett értesítés szerint a pénzügyminisztérium legközelebb olyan rendeletet ad ki amellyel újítást vezet be az új trafikengedélyek ellenőrzése terén. — Hogy mit fog tartalmazni ez a rendelet, az ma még pontosan nem tudható, de néhány nap múlva megérkezik a miniszteri utasítás és az illetékes hatóság akkor a sajtó útján részletesen tájékoztatja az érdekelteket.

A minisztérium valószínűleg megismétli azt a néhány hónappal ezelőtti kibocsátási rendeletét, amelynek alapján új működési irányt szabott a trafikoknak de a rendeletet akkor ismeretlen okokból visszavonta. Amíg a pénzügyigazgatóság a lapok útján nem tájékoztatja a közönséget, addig teljesen felesleges a rendelet iránti érdeklődés, mert sehol sem tudnak bővebb felvilágosítást adni.

Szándékos emberölés címén

Eljárás indul a turnu-severini szerelmi dráma életbenmaradt hőse ellen

Az oradeai ügyészségre megérkezett az átírat a fiatalember édesapjának kihallgatására vonatkozólag

Oradea február 4.
Részletesen beszámoltunk a turnu-severini kettős szerelmi drámáról amelynek áldozatai oradeaiak voltak: Barbos Irén 16 éves leány aki meghalt és Colte László 26 éves fiatalember akit a revolverlövés csak megsebesített de sérüléseibe nem halt bele. Colte László súlyos állapotban még most is a turnu-severini kórházban fekszik de a turnu-severini ügyészség máris eljárás indított ellene szándékos emberölés címén. Colte ugyan a kórházi ágyon azt vallotta, hogy a közös öngyilkosságot a leány határoztta el, a leány lőtt rá először, azután maga ellen fordította a fegyvert.

A fiatalembernek vallomását azonban tanúkkal is alá kell támasztani és a turnu-severini ügyészség

átíratban kérte az oradeai ügyészséget, hogy Colte László édesapját halgassák ki.

Az ügyészség Popovici Mihály vizsgálóbíró bízta meg a kihallgatással. A vizsgálóbíró már a közeli napokban beidézi kihallgatásra Colte Gábor, a turnu-severini Szerelmi dráma hősének édesapját.

Tileagdi betörőt fogták el Clujon

Társával együtt több mint száz betörést követtek el pár hét leorgása alatt

Cluj február 4.
A város területén az utóbbi időben rendkívül elszaporodtak a betörések és volt olyan nap is, amikor öt-hat, sőt tíz betörést is jelentettek a rendőrségnek. Különösen a biciklitolvajok szaporodtak el és a bevezetett nyomozás mindaddig nem tudott eredményeket felmutatni.

Tegnap azután a rendőrség két detektívjének sikerült letartóztatni Kupás Zsigmond Magyarországról átszökött betörőt és Fekete János Tileagdi illetőségű foglalkozás nélküli egyént.

akikről kiderült, hogy az utóbbi hetekben

elkövetett rengeteg betörés főtettesei voltak.

Amikor Kupást a rendőrségen kihallgatták, elmondotta, hogy

több mint száz betörést és hat biciklit ellopást követtek el Feketével együtt.

Kupás az orgazdat is megnevezte, akinél a lopott holmikat értékesítették. Ez az orgazda Kiss Mór Calvariei uccai bicikliműszerész. Kiss lakásán házkutatást tartottak s számos lopott holmit meg is találtak.

A kihallgatás során az is kiderült, hogy Kiss nemcsak orgazda, hanem a betörések értelmi szerzője is, mert ő biztatja fel a betörőket.

Nem megy el a borsi tanító...

Bors, február 4.

A megértés és az egymást megbecsülő emberszeretet meghatóan szép példája játszódott le a napokban a hajármenti Bors községben. Pop Lazar állami tanító már 12 év óta tanítja a javarészt magyar község gyermekeit, amikor hirtelen elterjedt a hír, hogy távozni készül a faluból. A község lakossága fájra és felekezetre való tekintet nélkül nagyon megszerette tanítóját és távozásának híre valószággal megdöbbentette őket.

A lakosság küldöttségileg indult el Pop Lazar bucsúztatására és a tanítót annyira meghatotta a község lakosságának ragaszkodás, hogy kijelentette: nem megy el, marad azok körében, akik annyira megszerették és akiket ő is nagyon szeret.

— A Staruin a Törökves jelmezbalja szombat este a Katholikus Körben.

RÁDIÓMŰSOR

SZERDA

Bucuresti: 13: Lemezek 13.45: Tőzsde Sport 13.55: Lemezek 14.15: Hírek 14.35: Lemezek 18: Rádiózenekar 20: Hírek 20.15: Lemezek 20.45: Üzenetek 21.05: Jianu Valeriu fuvalázik 21.40: Galmann Demeter fuvalázik 22: Delavrancea-Lahovary Celja zongorázik 22.30: Hírek, sport 22.45: Kis rádiózenekar 23.45: Hírek külföldre.

Budapest I: 7.45: Torna, utána: hang- lemezek 11: Hírek 11.20: Felolvasás 11.45: Felolvasás 12.10: Nemzetközi vígjelzőszolgálat 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés 13.05: Cigányzene 13.30: Hírek 14.20: Pontos időjelzés — 14.30: Hanglemezek 15.40: Hírek 17.10: Diákféltóra 17.45: Pontos időjelzés 18: Nyári József szaxofonozik 18.30: Kerecsenyi Dezső dr. előadása 19: A Korvin Mátyás magyar—olasz egyesület és a Dante Alighieri olasz kultúregyesület estjének közvetítése 20.35: Kruchina Károly báró előadása 20.55: Hangjátékelőadás a stúdióban: Arina 22.40: Hírek 23: Joseph Maria Hauschild énekel 23.40: Az Operanáz tagjaiból alakult zenekar 1.05: Hírek.

Emésztési gyengeség, vé szegénység, lesóványorás, sápadtság, mágybetegségek, ekcémák, furunkulók, esetenben a természetes **Ferenc József** keserűvíz gyorsan szabályozza a belek annyira fontos működését és a vért biztosan feltölti. Az orvosi tudomány számos vezetője a meggyőződésű arról, hogy a valódi **Ferenc József** viz mint alapos és kellemes hashajtó mindig kitűnően beválik, mert is szoptató nőknél a válasz átkor ki ejedten a kamazlak.

CSÜTÖRTÖK.

Bucuresti: 13: Lemezek 13.45: Tőzsde Sport 13.55: Lemezek 14.15: Hírek 14.35: Lemezek 18: Kis rádiózenekar 19: Felolvasás 19.15: A zene folytatása 20: Hírek 20.15: Lemezek 20.40: Lemezek 20.55: A hangverseny ismertetése 21.15: A fúharmónikus hangversenye. A szünetben hírek Sport. Utána: lemezek 23.45: Hírek külföldre.

Budapest I: 7.45: Torna Utána: Hang- lemezek 11: Hírek 11.20: Felolvasás 11.45: Felolvasás 12.10: Nemzetközi vígjelzőszolgálat 13: Déli harangszó az egyetemi templomból, időjárásjelentés 13.05: Szalonzene 13.30: Hírek 14.20: Pontos időjelzés 14.30: Balalajka 15.40: Hírek 17.10: Faragóné Kincs Irma előadása 17.45: Pontos időjelzés 18: Gazdasági előadás 18.30: Dr. Langsfeld Gézané magyar nőtánc zongorázik. 19: Antal Miklós dr. előadása 19.30: Jász 20: Sárközi György előadása 20.25: A Operaház előadásának ismertetése és 20.30: előadásának közvetítése: Falstaff 21.10: Kültügyi negyedóra 22.10: Hírek 23.20: Időjárásjelentés 24.20: Hanglemezek 1.05: Hírek.

3. oldal. "ERDELYI HÍR" 1936 február 6.

Újabb utasítás a háztulajdonosok adóvallomására nézve

Az összes lakókról egy közös vallomást kell tenni. Megérkezett az oradeai pénzügyigazgatóságra is a vallomások benyújtásáról szóló rendelet

Oradea, február 4.
Bucuresti jelentés alapján lapunk volt az első amely beszámolt arról, hogy minden ellenkező híresztelés dacára az adóvallomások az idén is be kell nyújtani az általunk közölt adózó kategóriáknak. Ugyancsak megírtuk már azt is, hogy miután az erre vonatkozó rendelkezés január utolsó napjaiban látott napvilágot, a minisztérium február 20-ig meghosszabbította a vallomások benyújtásának határidejét.

A rendelkezés most végre megérkezett a helybeli pénzügyigazgatóságra is ugyan-

csak megérkeztek a nyomtatványok is, melyek a pénzügyigazgatóság II. emelet 22-es számú szobájában kaphatók.

Itt írjuk meg, hogy a pénzügyminisztérium pótlólag körrendeletet küldött a pénzügyigazgatóságokhoz a háztulajdonosok, szállodások stb. vallomására nézve. Ebben közli hogy a háztulajdonosok, szállodások stb. lakásokat, butorozott vagy butorozatlan szobákat adnak bérbe, nem minden bérlet után kell külön deklaráció, hanem az egész ingatlan után egy deklarációt tartoznak benyújtani.

Osszeült a szovjet végrehajtó bizottsága

Moszkva, február 4.

A „Tass” iroda jelenti, hogy Moszkvában összeült a Szovjet központi végrehajtó bizottság, amelynek ülésén megjelentek Stalin, Kalinin, Molotov, Vorosilov, Ordjonikidze, Sulimov és más nevesebb népbiztosok. Stalin és Kalinin belépése alkalmából a hallgatóság felállott és tapsal üdvözölte a két szovjet vezetőt.

Az előterjesztést Kalinin tette, majd Szulimov a központi végrehajtó bizottság elnöke mondott beszédet. Érdekes, hogy elsc izben vettek részt a végrehajtó bizottság ülésén a diplomáciai testület tagjai.

— A legszebb jelmezek díjazva lesznek a Staruina-Törökvés bálon.

Szövetkezeti malom Biharián

Biharia, február 4.

Biharia községben szövetkezeti malom létesült az állam segítségével. A malom építési és felszerelési munkálatai már meg is kezdődtek és a malmot rövidesen átadják a használatnak.

Hirtelen halál az osorheiu korcsmában

Oradea február 4.

Az osorheiu csendőrség jelentette az ügyészségnek, hogy Osorheiu a Perczel-féle korcsmában hétfő délután iddógálás közben hirtelen összeesett és meghalt Graur János 60 éves ember. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy szívszélhűdés ölte meg. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

— En is, te is, mi is, ök is ott leszünk a Staruina. (Törökvés) jelmezes bálon.

Dr Imas M. Róza

a cluji egyetem volt tanársegéde, gyermek orvos, bel és nőgyógyász rendel Bucarestiben Str. Nicolae Filipescu 32. sz. (prin batistei). Speciális csecsemő és gyermektáplálási tanácsok, Quartz-kezelés (Telefon 2-44/76.)

Valea lui Mihai-i hírek

Amikor az éjjeli őr maga is lop. Piscolt községben hétfő éjjel több libát loptak el Weisz Sárolda baromfudvarából. A csendőrségnek másnapra sikerült elfogni a teresteket az éjjeli őr és ennek fia személyében. Kihallgatásuk után átadják őket az ügyészségnek.

Gyógyíthatatlan betegsége miatt felakasztotta magát. Harsányi András piscolti lakos szombaton éjjel 11 órakor, amíg felesége a szomszédban volt felakasztotta magát és amikor az asszony visszatért, már nem volt benne élet. A szerencsétlen ember hosszadalmas betegsége miatt menekült a halálba. Felesége és hozzátartozói nem tettek jelentést a csendőrségnek, csak temetési engedélyt kértek, amit meg is kaptak. Amikor azonban temetni akarták halottjukat, a csendőrség tudomást szerzett az esetről és letartóztatták a hozzátartozókat közvetlenül a temetés előtt. Az ügyet áttették a zalaui ügyészségre, amely megindította a vizsgálatot.

Időjárás

Élénk szél, szaggatottabb felhőzet, sok helyen még eső. A csapadék legnagyobb része valószínűleg záporjellegű lesz. A hőmérséklet csökken.

5 oldal „ERDELYI MAGYARSÁG” 1936 február 6.

Nyugtalanság Palesztinában

Rohamosztogokat szerveznek az arabok Egnapos tüntető sztrájk az egész országban

Jeruzsálem február 4.

A palesztinai arab párt rohamosztogokat szervezett az egyiptomi Wafd párt hasonló osztagainak mintájára. A palesztinai arab rohamosztogok zöld inget viselnek.

Kétségtelen, hogy az arab rohamosztogok alakulatai a zsidóellenes mozgalommal állanak összefüggésben. A zsidóellenes hangulat az utóbbi időben ugyanis ismét erősen fellángolt Palesztinában és valószínű-

nek látszik, hogy az arabok német pénzen és német mintára folytatják szervezkedéseiket.

A tegnapi nap folyamán egyébként az arabok egnapos általános sztrájkot proklamáltak a szíriai felkelők iránti rokonszenyűk bizonyítására. A zsidó lakosság körében az arab mozgalom terjedése érthető nyugtalanosságot keltett.

Egész Erdélyben működött egy oradeai betörő

Nyolcnapos fogságának kitöltése után „körutra” vitték betörései színhelyére

Oradea, február 4.

Néhány héttel ezelőtt hírt adtunk arról, hogy az oradeai rendőrség letartóztatta Ombódi László betörőt. Ombódit a törvényszék 8 napi fogházra ítélte el és a tárgyaláson derült ki, hogy Ombódit más bűncselekmények miatt is körözik: Alba Julian Bistrián, Clujon is elkövetett betöréseket.

A 8 napi fogházbüntetés kitöltése után Ombódit bűnlajstromának összeállítására végezték átküldték az említett városok rendőrségéhez. Tegnap tért vissza „körutjáról” Ombódi — természetesen kélő kísérettel — és az ügyészség vette „kezelésbe” Ombódi letartóztatása felett holnap dönt a törvényszék vádtaácsa.

Egyhavi fogházra ítélték a vasvillával és revolverrel verekedő tariani mezőőrt

Oradea február 4.

Tegnap tárgyalta a törvényszék negyedik szekciója Pop Péter tariani mezőőr bűnpörét. Pop Péter elen az volt a vád, hogy a szérűn összeszólkkozott Rojti Istvánnal és feleségével, akikre vasvillával támadt, sőt még a revolverét is előrántotta fenyegetésül. A vasvillával pedig úgy rá-

ütött Rojtiné kezére, hogy az asszony azóta is bém. A törvényszék súlyos testisértes címén találta bűnösnek a mezőőrt és 1 havi fogházbüntetésre ítélte. Az elítélt felebbezett.

— Jegyek elővételben minden este a jelmezbálra a Staruina-Törökvés otthonban.

Robogó vonat a váróteremben

Számos halottja van a szörnyű szerencsétlenségnek

Bombay, február 4.

Nem mindennapi vasúti szerencsétlenség történt Raxaul indiai állomáson. Egy teher vonat olyan nagy gyorsasággal robogott be a pályaudvarra, hogy a mozdonyvezető legnagyobb erőlködéssel sem tudta megfékezni a mozdonyt, amely kisklott és egyenesen az állomás épületének rohant. Kidöntött egy falat és az egész vonat berobogott a

váróterembe, ahol igen sokan tartózkodtak és vártak a vonatra. A megvadult mozdony megölte az állomásfőnököt, annak helyettesét és a személyzet közül többet. Az utasok között is valóságos mészárlást vitt véghez a megvadult mozdony. A halottak pontos számát még nem sikerült megállapítani. Eddig a mozdony alól öt irtózatosan megcsonkított holttestet húzták ki.

Rendbehozzuk a város uccáit -- mondja Fodor Péter az új alpolgármester

Fodor Péter, az új alpolgármester beiktatása után dr. Bleda László polgármester az interimár bizottság tagjainak új hivatali beosztását a következőképpen állapította meg:

A polgármester állandó helyettese Fodor Péter alelnök, ennek távollétében Dancea Jakab alelnök.

A pénzügyi osztály ellenőrzését dr. Bleda László polgármester továbbra is fenntartotta magának.

A technikai ügyosztály ügyeit Fodor Péter alpolgármester és Stamatopol Alfons tanácsos ellenőrzi, a technikai ügyosztály aktáit Fodor alpolgármester írja alá.

A gazdasági ügyosztály ügyeit Dancea Jacob alpolgármester ellenőrzi, ugyancsak ő írja alá ezen ügyosztály hatáskörébe eső aktákat.

A közigazgatási ügyosztály tanácsosa dr. Sangeorgheanu Sofronie a községi rendőrségé Lupancea Gheorghe, a kulturügyi

osztály tanácsosa Boca Mihály, a munkanélküli és szegénységügyi tanácsosa Popovici Traian, egészségügyi tanácsos dr. Major László, állategészségügyi: Popovici Traian.

Fodor Péter alpolgármester egyébként tegnap nyilatkozott az újságíróknak programjáról:

— En a párt bizalmából kerültem ebbe a pozícióba — mondotta. Céлом az, hogy a városi interimár bizottságot olyan munkára serkentsem, mintha választott tanács volna. Ha majd az új tanács megválasztására sor kerül és az interimár bizottságnak távoznia kell, azt akarom, hogy a közönség meg legyen elégedve működésünkkel. Főfeladatunknak tekintem, hogy az új költségvetésben gondoskodjam az elhanyagolt utcák rendbehozásáról. Eppen ezért magam kértem beosztásomat a főmérnöki hivatalhoz, hogy ellenőrizhessem az uccajavítási munkálatokat.

Kórházi főorvos állott a budapesti kommunista szervezkedés élén

Nagyszabású titkos szervezettel leplezett le a budapesti rendőrség

Budapestről jelentik. A magyar főváros rendőrsége nagyszabású kommunista szervezkedést leplezett le. A szervezkedés élén dr. Weil Emil a csepeli kórház és a "Therapia" szanatorium főorvosa állott. Ő volt a titkos kommunista szervezet elnöke. Rajta kívül letartóztatták még Tischler György biztosítási főtisztviselőt, aki a titkos kommunista párt pénztárosa volt, továbbá Hoffmann Tiborné orvosnőt, Józsa Sándor festőt, Bartos György műgyémánt

hallgatót és Kiss Zsigmond magántisztviselőt, aki a rendőrség megállapítása szerint futárszolgálatot teljesített Budapest és Moszkva között.

A letartóztatottaknál rengeteg röpírtot és nyomtatványt foglaltak le, dr. Weil Emilnél pedig két hamis utlevelet is találtak. Leleplezték ezenkívül a titkos kommunista párt nyomdáját is.

A letartóztatások egész Magyarországon nagy feltűnést keltettek.

Elaludt a lámpa a korcsmában, két halott maradt a „csatatéren”

A lesi vérbosszu ügye a törvényszék előtt

Az elmúlt év március 4-ről 5-re virradó éjszaka kettős halállal végződő véres verekedés játszódott le Les község korcsmájában. A Copacean és Abrudan családok között régi keletű volt az ellenségeskedés. Különösen a legfiatajabb Copacean, a 21 éves Iosif volt bosszúra szomjas, nem tudta elfelejteni, hogy öt év előtt egy ötkilós sullyal főbevágta az egyik Abrudanfiú. Csak az alkalmat várta, hogy mikor állhat bosszút.

Március 4-én Copacean Iosifot Oradeán besorozták katonának. Már az uton hazafelé kitört a fiúból a virtus. Körekedni kezdett az országuton a tobolini legényekkel és az egyiket közülök meg is szúrta. Amint hazaértek Lesre, Copacean Iosif első útja a korcsmába vezetett. Testvéreivel Vasileval és Teodorról iddógált. A másik asztalnál ült Abrudan Pelle Gheorghe, Tabacar Florian, Tabacar Alexandru és Furcan Joan, valamint az öreg Abrudan Joan, a község kántora. Copaceanék, akik nem kevesebb mint 14 liter bort ittak meg, kötekedni kezdtek Abrudan társaságával. A veszekedés pofozkodássá fajult. A kocsmárosné, aki félt, hogy a verekedők lentik a lámpát, kivitte azt a korcsmából. A hirtelen sötétségben aztán vad dulakodás ke-

letkezett. Amikor újra világos lett, a kocsmá padlóján holtan feküdt Abrudan Pelle Gheorghe de jutott a szurásokból Tabacar Floriannak és Alexandrunak. Később betárolyogott az öreg Abrudan Gheorghe is.

— Azt hiszem, engem is megszúrtak — mondotta és ezekkel a szavakkal összegyógyott.

Abrudan Gheorghe a község papja szállította be az oradeai közkórházba. Hiába operálták meg, segíteni már nem tudták rajta. Halála előtt azonban azt vallotta, hogy őt a legidősebb Copacean fiú, a Teodor szúrta le.

Az ügyészség Abrudean Pelle Gheorghe meggyilkolásával Copacean Iosifot, bűnségédként pedig Copacean Vasilet vádolta. Copacean Teodor ellen pedig halált okozó súlyos testi sértés címén emelt vádat.

A törvényszék Kovács-Babic tanácsa tárgyalta tegnap a kettős gyilkossági pünköpört. Csaknem egész Les község felvonult a tárgyalásra. A kihallgatott tanúk ismertették a kettős halállal végződött korcsmai verekedés lefolyását. Néhány fontos tanu kihallgatása miatt azonban a folytatás lagos tárgyalást március 3-ra halasztották.

Halálosvégű rádiózás

Budapestről jelentik: Pestszentlőrincen az Alkotmány utcában Muráti Jánosné rádiót hallgatott. A rádió drótja érintkezett az asztalon álló villanylámpa drótjával és nagyfeszültségű áram megölte az asszonyt. Mire a mentők kiértek, már csak a bejött halált konstatálhatták.

— Felmentették a tolvaj cselédleányt. Tusnovszki Anna tolvaj cselédleány került tegnap a törvényszék elé. Az a vád ellene, hogy meglopja gazdáját. A bíróság kihallgatta a károsultat, aki kijelentette, hogy csak a pénzt óhajtja viszontlátni és nem kívánja a vádlott megbüntetését. A törvényszék ezen az alapon felmentette Tusnovszki Annát és elrendelte azonnali szabdlábra helyezését.

Mozgósínházak műsora

Tivoli: este 9 órakor: Ordonáncz.

Apoló: Epizód

Fórum: Kék Duna.

Heymann: "CLO-CLO".

APRÓHIRDETÉSEK

„Magányos nő” jelégére levél van a kiadóban.

Megbízható fiatalembert keresek vidéki újságárúsításra. Jelentkezni trafik és hírlap irodában vagy a „Cultura” könyvkereskedésben, Valea lui Mihai.

Fiatall főzőnő éves bizonyítvánnyal kerestet.k. Sas Emilné, Városi vasút. 4286

Utazó, kinek a CFR összes vonalaira szóló bérlete van, vállal az ország bármely részébe szóló megbízást. Tetzu László Horia 32, Oradea. 4294

Az Erdélyi Magyarország terjesztésére keressünk az ország minden városában és községében megbízható ügyeinket. Ajánlatot kérünk a kiadóhivatalhoz intézni.

Megbízható könyv és lap árusokat Marghitai járásban azonnali belépésre, magas fizetéssel keresünk. Jelentkezni lehet a Vészi hírlapirodában Marghitán. 4243

Egy ajtóts jégsekrelyt megvételre keresek. Alea Romei 2, kenyérüzlet. 4293

Masszív hálószoba butor betéttel, klubfotelek, ruhaszekrény, szelmonk, íróasztal, függönytartók eladók. Str. Miron Pompiliu 1 kapu alatt balra.

Varrógépet házi használatra megvételre keresek. Címet árajánlattal a kiadóhivatalba. 4249

Alkalmazottak bejelentési nyomtatvány kapható Pásztor papírüzletben, Piata M. Viteazul 4.

Eladó vagy kiadó Osorheien 3 szoba bolthelyiség, műhely és mellékhegyiségekkel álló modern ház. Buka Lajos. 4286

Eladó 2 nagyobb festékes hordó. Cím a kiadóhivatalban.

Kiadó májusra Str. Episcopul Radu 5. sz. házban (Itélőtáblához közel) 2 szobás csinos lakás, tolette, vízvezeték bent. Értekezni dr. Lőrincz ügyvédnél Bul. Reg. Ferdinand 13. 4302

Mindenest azonnali belépésre keres Szégál, str. Cosbuc 15.

Maradék raktáramat nagy tétel öszi szövet, téli áru és öltöny hozzávalókkal bővítettem ki, hihetetlen olcsó árakkal. Pável-ucca 27. 3763

Hártsnya szemfelszedést stoppolást és azsurozást válllok. Házhoz is megyek. Ugyanott kóser házikoszt kihordásra is kapható. Str. Cuza Voda 69-a. 4303

Fajnyulak "Fehér beiga ériás", "Orosz hermelin" jutányosan eladók. Oradea, Str. Motilor 31. Eröss. 4304

PASZTOR-NYOMDA ORADEA

Telefon: 380.

"ERDELYI MAGYARSAG"

6 oldal.

1936 február 6